

„Am crescut în credință prin muzică”

„Cultura valorează numai dacă se ridică la spiritualitate și dacă ea însăși devine spiritualitate”.
(Mitropolitul Bartolomeu Anania)

„Sufletul culturii este cultura sufletului”, spunea, cândva, Patriarhul României, Preafericitul Daniel. Știa că arta poate aluneca din fâgașul ei pur și înalt, ajungând exagerare, mândrie, orgoliu și reziduu. Știa că arta (nu cea autentică!) te poate face să uiți că nu tu ești creatorul absolut, suprem, că Dumnezeu este Cel Care dăruiește expresivitatea a artei adevărate. Știa că modestia nu este străină niciodată de marii artiști pentru că ei simt – tot ca un dar divin – Creatorul care vorbește prin ei... Știa că lumea nu poate exista doar cu fundament material, că sufletul se hrănește cu gânduri, trăiri și vise care au nevoie de credință, de nădejde și de dragoste – cele mai mari virtuți ale lumii, despre care ne vorbește arta întregă. Johann Sebastian Bach, atunci când își scria capodoperele, nu mai era doar un genial artist, ci era omul care se ruga prin sunete care au străbătut vremelnicia cu puterea pe care doar lumina credinței o poate avea.

Un mare organist transilvănean ne amintește de fiecare dată, cu fiecare concert, faptul că atunci când cântăm muzica lui Bach suntem datori să reînviem aceeași rugăciune pe care el a trăit-o atunci când a compus-o, doar atunci muzica se va împlini în noi la adevărata plenitudine a mesajului inițial. Acesta este **Hans Eckart Schlandt**, născut în Brașov la 20 februarie 1940, devenit unul dintre iluștrii organiști și profesori ai țării, cantor al Bisericii Negre din Brașov. Discipol al unui alt mare organist care a făcut cinste pupitrului orgii brașovene, Victor Bickerich, H.E. Schlandt a fost absolvent al primei serii de studenți ai clasei de orgă a Conservatorului bucureștean. Multele premii primite într-o întreagă carieră interpretativă au fost încununare de titlul de Cetățean de Onoare al municipiului Brașov, conferit de autoritățile locale în septembrie 2011.

La Biserica Neagră, de 60 de ani se cântă muzică organizat, dar muzica a fost dintotdeauna o constantă a activității muzicale brașovene, mai ales a comunității de sași. Prima orgă a Bisericii Sf. Maria (vechea titulatură a Bisericii Negre), atestată docu-

mentar, a fost construită în anul 1499, dar probabil că au existat orgi și înainte. În anul 1427, este menționat pentru prima dată un organist la Brașov. Actuala orgă (Buchholz) a fost construită între 1836 și 1839 de către constructorul Carl August Buchholz din Berlin, fiind, la vremea aceea, una dintre cele mai mari și mai importante orgi din Europa. În 1965, H.E. Schlandt a obținut postul de organist și de dirijor al corului Bisericii Negre, fructificând posibilitățile tehnice și expresive extraordinare ale instrumentului care dispune de 63 de registre, de 4 claviaturi, 3993 de tuburi și pedalier, dar și de acustica deosebită a Bisericii Negre. Concertele de vară susținute la orga Bisericii Negre (36 de concerte în fiecare an) continuă o tradiție foarte veche (ce datează din sec. XVI-XVII), dovedind o convergură stilistică și repertorială unică în țară.

Activitatea de o viață a organistului **Hans Eckart Schlandt** pare a mărturisi, prin profunzimea și discreția sa, faptul că muzica este și ceea ce nu se aude, că muzica este mai mult decât sunet, este expresivitate care se transformă în vehicul al unui mesaj care depășește nivelul sonor. Lumina muzicii este dincolo de sunet la fel cum poezia este dincolo de cuvinte: Nichita Stănescu își trimitea „necuvintele” în literatură ca să spună oamenilor ceea ce ei nu mai puteau să audă altfel... Poezia, muzica au un farmec ce se regăsește mai ales în necuvinte, în posibilitatea splendidă de a citi printre rânduri, dincolo de sunete...

Hans Eckart Schlandt cântă la orgă de 56 de ani și încă nu s-a săturat – după propria mărturie... Nu s-a săturat pentru că știe că orga aparține fundamental spațiului și repertoriului sacru, că muzica sa atinge spiritualitatea (cel mai înalt nivel la care trebuie să ajungă marea artă, părăsind universul efemer al lumii trecătoare). Este unul dintre artiștii responsabili ai țării, care conștientizează faptul că trebuie să refacem **unitatea** dintre **CULT** și **CULTURĂ**, în absența căreia orice altă viziune asupra artei devine o manieră insuficientă de a valorifica expresivitatea actului artistic muzical. Lumea întreagă pierde într-un mod tot mai evident și mai periculos semnificația esențială a artei, a muzicii, aceea de vehicul spiritual spre desăvârșirea la care am fost chemați.

H.E. Schlandt are o profundă legătură, lungă cât o viață, cu credința și cu muzica ce Îl preamărește pe Dumnezeu... L-am întrebat, cu o anumită ocazie, ce simte când cântă pentru Dumnezeu și mi-a răspuns simplu: „**am crescut în credință prin muzică**”. Cum altfel să redai mai frumos prin cuvinte realitatea pe care o trăiește un artist care Îl are în suflet în primul rând pe Dumnezeu, iar ca reflex al acestei mari iubiri – publicul care are

privilegiul de a-l putea asculta timp de peste 5 decenii? Domnia sa mărturisește: „omul are entuziasm sau nu are, iar eu am avut... în fiecare an schimb repertoriul în funcție de diferite aniversări care ne onorează, iar fiecare concert trebuie să conțină măcar o lucrare cu caracter religios”. **Hans Eckart Schlandt** este unul dintre artiștii care pare să spună, prin muzică, „Dumnezeu există, eu L-am întâlnit”. Cunosc oameni care și-au recăpătat credința după ce au ascultat din nou, ca pe o rugăciune, murmurul cald al slujbelor bisericești sau muzica lui Bach. Cunosc oameni care și-au amintit astfel că viața are sens pentru că se revărsa în veșnicie, că iubirile pot fi perfecte, că lumea este senină și că toate visele se pot împlini; i-a ajutat muzica, cea mai abstractă dintre arte – dar și cea mai evanescentă, cea care sălășluiește în suflete. Știu... în muzică tăcerea e capabilă de strigăt și de rugăciune. Și poate tocmai de aceea și între oameni se lasă câteodată, în clipele privilegiate, o tăcere grăitoare care face cât o mie de cuvinte. Asemenea, și în arta muzicală, tăcerea trăită la adevărata ei valoare ne amintește că este mai bine să ai o tăcere de aur decât cuvinte de argint...

